

Justis- og
beredskapsdepartementet
Avgis elektronisk

Dato: 30.05.2024
Deres ref.: 24/1499

Høring – rekonstruksjonsforhandling

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets høring om forslag til regler om rekonstruksjonsforhandling. Høringsfristen er 27.05.24. Finans Norge har fått utsatt høringsfrist til 30.05.24.

Finans Norges hovedsynspunkter

- Forslaget innebærer et vesentlig inngrep i sikrede kreditors sterke vern. Det er behov for ytterligere lovreguleringer for å ivareta sikrede kreditors interesser.
- Vilkår om «levedyktighet» må tas inn som vilkår for å åpne rekonstruksjon.
- Prinsipper og prosess for verdsettelse av sikrede kreditors sikkerheter må klargjøres.
- Forslaget balanserer ikke forholdet mellom kreditorgrupper og nåværende eiere.
- Tiltakene i rekonstruksjonsplanene kan kun være bindende for sikrede kreditor i inntil tre år.
- Fortrinnsretten for skatte- og avgiftskrav må permanent fravikes.

1. Innledning

Finans mener at forslaget om å ta inn sikrede kreditors krav i en rekonstruksjon kan bidra til flere vellykkede rekonstruksjoner ved å øke muligheten for at flere virksomheter overlever og bli levedyktige. Dette forutsetter imidlertid at reglene er korrekt utformet med tanke på sikrede kreditors interesser.

Forslaget om å inkludere sikrede kreditor i rekonstruksjon er et vesentlig inngrep i sikrede kreditors interesse. Det er den kredittskapende effekten som begrunner panterrettens sterke vern. En «vid» adgang til å inkludere sikrede kreditor i rekonstruksjonen, vil medføre et nytt usikkerhetsmoment som det må tas høyde for i kredittvurderingen. Avhengig av utformingen, kan det bli mer risikabelt å yte sikrede lån til virksomheter som kan resultere i høyere rentemarginer og mindre tilgang på kreditt fra bankene. Særlig må det antas å påvirke virksomheter som ikke har tilgang til kapitalmarkedene i kombinasjon med lokale hjørnesteinsbedrifter.

Reglene må utformes på en måte som ivaretar de sikrede kreditorenes interesser som gir tilstrekkelig forutberegnelighet og et minimum av rettsikkerhetsgarantier. Høringsforslaget er ikke tilstrekkelig for å ivareta sikrede kreditor, og sikrede kreditors interesse burde hatt en tydeligere posisjon i lovforslaget.

Regelverket og konsekvensene av at sikrede kreditor blir inkludert i rekonstruksjonen må sees i en helhet, og det kan være noe utfordrede i en delvis høring. Finans Norge vil derfor i dette høringssvaret også kommentere deler av tidligere høring fra januar 2023. Dette gjelder særlig punktet om verdsettelse, som departementet viser til ikke er en del av denne høringen.

Tilbudet fra Finans Norge om nærmere dialog med departementet for eventuelle oppklaringer som vist til i forrige høring, står fortsatt. Dette gjør seg særlig aktuelt nå som det er foreslått at sikrede kreditor skal omfattes av en rekonstruksjon som påvirker finansnæringen på en annen måte enn tidligere forslag. Ulike høringsinstanser vil representere ulike interesser. Instanser som representerer rådgivningsmiljøene, vil naturligvis være opptatt av at regelverket blir mest mulig fleksibelt for å tilrettelegge for at flere virksomheter kan gjennomføre rekonstruksjoner. Dersom departementet åpner for dialog med noen av miljøene, er det viktig at også Finans Norge involveres på vegne av de sikrede kreditorene.

2. Vilkår om «levedyktig» for åpning av rekonstruksjonsforhandling

Departementet viser til at det bare er levedyktige virksomheter som skal inngå i en rekonstruksjonsforhandling. Finans Norge enig i dette synspunktet. Forslaget innebærer imidlertid at denne vurderingen kun skjer avslutningsvis i prosessen. Derfor mener Finans Norge at det må oppstilles et vilkår for å åpne rekonstruksjon at virksomheten er «levedyktig» i § 1 med eventuell veiledning i forarbeidene. Det er viktig at ordningen ikke legger til rette for uønsket spekulasjon og tilpassing fra kortsiktige eiere, og at rekonstruksjon ikke misbrukes til å utsette unngåelige konkurser.

Erfaringer fra våre medlemmer er at det ikke tas en tilstrekkelig vurdering av selskapets levedyktighet ved åpning av rekonstruksjoner. Behovet for en reell vurdering av selskapets levedyktighet forsterkes ved at sikrede kreditorers krav skal inn i rekonstruksjonen, da forhandlingene vil bli mer omfattende og betydelig verdier tas med. I tillegg vil dette ha en side til klasseinndelingen.

3. Verdsettelse

3.1 Verdsettelse er sentralt punkt i høringen

Et sentralt spørsmål er hvordan verdsettelse av panteobjekter og andre sikkerheter skal foretas i forbindelse med rekonstruksjonen. I praksis er ofte spørsmålet om verdsettelse gjenstand for krevende forhandlinger mellom selskapet/eierne og kreditorene og mellom ulike kreditorgrupper. Verdsettelsen av skyldnerens eiendeler og sikkerheter vil sette rammene for hvilke posisjoner de ulike kreditorene har i en rekonstruksjon.

Verdsettelse er rekonstruksjonsloven § 24 annet ledd og 36 annet ledd. I høringen fra 2023 er verdsettelse omtalt i pkt. 25.4 på side 143-146 med forslag til verdsettelse i § 40. Ved verdsettelsen vises det til NOU 1993 nr. 16 side 28. I dette forslaget legges det opp til at prosessen med verdsettelse skal gjøres enklere og mindre tidkrevende, samtidig som det legges opp til en form for «voldgiftsløsning» hvor partene (skyldneren og aktuelle sikrede kreditor) skal oppnevne hver sin verdsetter.

I høringsforslaget fra 2024 står det på side 10 at bestemmelser om verdsettelse ikke omfattes av forslaget i høringsnotatet. På tross av dette har likevel verdsettelse gitt en ganske bred omtale i høringsnotatet på side 8-9, 10-11 og 23-24. Forslagene fremstår ikke med noen samlet og enhetlig løsning av verdsettelsesproblemet. Dette problemet er blitt mye viktigere med en økt involvering av

panteretter i rekonstruksjon.

3.2 Situasjoner der verdsettelse skal skje

Verdsettelse skal skje i følgende situasjoner:

- a. Åpning av rekonstruksjon (vilkår om levedyktig virksomhet ved åpning = solvens?).
- b. Gjennomgang av regnskaper og forretningsførsel (lov § 24 annet ledd, forslag 2023 § 25 annet ledd).
- c. Ved klasseinndeling (forslag 2024 side 10).
- d. Rekonstruksjonsforslag og bortfall av heftelser (lov § 36 annet ledd, forslag 2023 § 40 og forslag 2024 side 10 (forutsettes å være samme verdi som c) over.
- e. Konkurstesten (forslaget 2024 side 10).
- f. Mulig mellomløsning mellom verdi ved klasseinndeling og rekonstruksjonsforslag c) og d) på den ene siden og konkurstesten på den annen side som et slags «bidrag» til ordningen (kommentarer nederst på side 10 og øverst på side 11. En lavere verdsettelse enn c) og d) antydes også nederst på side 9 dels implisitt og dels ved at oppfyllelse skyves ut i tid (uten tidsbegrensninger) med en redusert nåverdi av pantet.

Høringsforslagene både fra 2023 og 2024 legger opp til skjønnsmessig verdsettelse, men ut fra oversikten over kan det ligge an til at verdsettelse av pant kan skje med seks ulike verdier avhengig av situasjonen. Dette er ikke en god løsning på et så viktig spørsmål, og må reguleres på en klarere og bedre måte.

3.3 Hvem skal foreta verdsettelser

Følgende personer kan foreta verdsettelser:

- a) Rekonstruktøren (lov § 24 annet ledd, forslag 2023 § 25 annet ledd).
- b) Sakkyndige medhjelpere - subsidiære løsning (lov § 24 annet ledd og forslag 2023 § 25).
- c) Rekonstruksjonsutvalget ved bortfall av pant (lov § 36 annet ledd og forslag 2023 § 40 annet ledd).
- d) Skyldneren (forslag 2023 § 40 – ikke oppnevnt rekonstruktør).
- e) Uavhengige verdsettere oppnevnt av partene som er skyldner og sikrede kreditor med en felles oppnevnt tredje verdsetter (ved innsigelse fra sikrede kreditor – forslag 2023 § 40).
- f) Skiftetakst etter reglene i arveloven § 106 (atter subsidiær løsning etter forslag 2023 § 40).

Vi mener at forslaget om hvem som skal foreta verdsettelse er ikke tilfredsstillende. Med tanke på de situasjoner som er nevnt over, vil det være en åpenbar interessekonflikt med eier/skyldners interesse som er uheldig.

Når skyldner gis innflytelse på verdsettelsen ved forslaget 2023 § 40, vil interessen gå i retning av å få etablert en så lav verdi som mulig. Det er en reell fare for at all oppside etter verdsettelsen vil gå til eier – både utsatt oppfyllelse (lav nåverdi) og fremtidig verdistigning vil tilfalle eier. En nærliggende konsekvens av for lav verdi vil føre til at de sikrede kreditorer stemmer imot rekonstruksjonsforslaget, slik at interessekonflikten ikke kan drives for langt. Det samme kan muligens være tilfelle ved gjennomtvinging.

Hvis disse prinsippene også skal gjelde ved fastleggelse av «konkurstesten» i en mulig mellomløsning, (se e og f over), vil det gi eier en uheldig innflytelse på verdsettelse. Det samme gjelder om den samme verdsettelsen skal tillegges avgjørende betydning ved skjønnsmessige vilkår ved gjennomtvinging av rekonstruksjonsforslaget i § g annet ledd. Det vises her til «nødvendig»,

«rimelig», «nå målene med rekonstruksjonsforslaget» og ikke «ikke urimelig skader de berørte partenes rettigheter og interesser.»

Forslagene vurderer ikke sakkyndige verdsettelse eller bruk av verdivurderinger som allerede foreligger. Etter loven § 24 annet ledd og forslaget i 2023 § 25 annet ledd skal sakkyndige bare benyttes til verdsettelse i forbindelse med rekonstruktørens forretningsmessige gjennomgang av skyldnerens virksomhet og ikke på et senere tidspunkt da de avgjørende beslutninger tas (klasseinndeling, bortfall av panteheftelser i rekonstruksjonsplanen, konkurstesten og ved eventuell gjennomtvinging).

I fasen med klasseinndeling, bortfall av panteheftelser i rekonstruksjonsplanen, konkurstesten og ved eventuell gjennomtvinging, skal skyldner ha en betydelig innflytelse. Kostnader ved overprøving veltes over på sikrede kreditorer og rettssikkerheten er svak ved en partsoppnevnt verdsettelse. Bruk av rettsmidler forutsetter at det innhentes en skiftetakst etter arvelovens regler. Skiftetakst kan være en god løsning for verdsettelse av fysiske personers eiendeler (bolig, hytte, innbo, bil, verdipapirer etc.) fordi det skal løse verdi og fordelingsspørsmål når en person går bort.

Rekonstruksjon vil på grunn av kostnader og interesser kunne omfatte større virksomheter som involverer næringseiendom, skip, borerigger, varelager, driftstilbehør og fordringer. Dette krever en annen kompetanse og fagkyndighet enn den som ligger til grunn for arvelovens regler om verdsettelse av avdøde personers eiendeler.

Det er heller vurdert eller hensyntatt den verdsettelse som skal gjennomføres i den løpende drift av en virksomhet. Det vil kunne være verdsettelse til virkelig verdi etter regnskapslovens regler, skattetakster i forbindelse med ulike typer av beskatning som bygger på virkelige verdier og det skal etter reglene om kapitaldekning etter finansforetaksloven §§ 14-1 og 14-2 og kapitalkravsforskriften (forskrift av 14. desember 2006) foretas en individuell verdsettelse av større og viktige panteobjekter som næringseiendom, skip, borerigger mv. med jevne mellomrom. Dette vil kunne være selvstendige momenter i en verdsettelse.

3.4 Hvordan bør verdsettelsen skje

Finans Norge mener det er lite veiledning å finne i høringsforslaget ut over at det vises til et skjønn. Det gjelder både i forslaget fra 2023 og fra 2024. Innretning på reglene er at verdsettelse skal gjøres enklere, mindre tidkrevende, delvis overlatt til partene og med betydelig innslag av innflytelse fra skyldner (se forslaget fra 2023 side 145-146).

Flere av høringsinstansene i forrige høring har kritisert løsningene (side 144-145) uten at det er tatt hensyn til det. Bemerkningen til spørsmål om verdsettelse i høringsforslaget 2024 reiser de samme problemene og usikkerheten som er pekt på tidligere.

Finans Norge ønsker å belyse at det i praksis vil være utfordrende å vurdere hvordan sikrede kreditorer vil komme ut ved konkurs ved den såkalte «konkurstesten». Mens det for usikrede ofte vil være forholdsvis uproblematisk å vurdere hvorvidt kreditorene vil motta dividende ved en konkurs, vil det kunne være stor usikkerhet knyttet til verdien av sikrede eiendeler.

Sikrede kreditorer kan velge ulike realisasjonsmåter. Kreditor kan velge å akseptere driften i boets regi for eksempel for å sikre at utestående fordringer betales. Det kan avholdes opphørssalg, foretas virksomhetsoverdragelser eller sikrede kreditor kan velge å overta eierskap til pantsatte eiendeler selv.

Valg av realisasjonsmåte og rådende markedsforhold vil kunne gi store utslag på hvor stor andel av den pantesikrede gjelden sikrede kreditor lykkes med å gjenvinne.

3.5 Tidspunkt for verdsettelsen

Finans Norge ser at de ulike verdsettelsene må skje til noe ulike tidspunkter og til ulike formål. Gjennomgangen som er vist over, tilsier at det må en strammere og klarere regler for verdsettelse enn det som ligger i forslaget.

Verdsettelse skal i utgangspunktet skje med utgangspunkt i tidspunkt for klasseinndeling/gjennomføring av rekonstruksjonsplan. Det er åpning for endring av rettigheter og forpliktelser knyttet til fordringer som omfattes av rekonstruksjonsplanen, jf. § b). Det vil typisk kunne være forholdet med langsiktige panteavtaler, for eksempel ved at avdrag eller forfall utsettes i (lang) tid. Finans Norge har her foreslått tre år som en absolutt øvre grense, men i alle tilfeller kommer det opp spørsmål om endringer i verdi:

- a) sikrede eiendeler faller i verdi.
- b) sikrede eiendeler øker i verdi.
- c) sikrede eiendeler selges med (betydelig) gevinst for eier (eller andre kreditorer)

I det siste tilfellet bør en realisert gevinst tilfalle (helt eller delvis) en sikret kreditor som har fått redusert sin panteverdi. Det vil være et tilfelle som ligner på situasjonen som er regulert i panteloven § 1-15 og som åpner for et etteroppgjør.

Den permanente loven bør ha klare frister for når verdsettelsene skal foreligge. Dersom verdsettelsene først foreligger når rekonstruksjonsforslaget sendes til avstemming, kan det bli vanskelig for de sikrede kreditorerne å angripe verdsettelsen. Det er kostnads- og ressurskrevende for virksomheter å være under rekonstruksjon og i de fleste sakene er det viktig at rekonstruksjonsforhandlingene ikke pågår over for lang tid. Det er dermed viktig at verdsettelsene foreligger på et så tidlig tidspunkt i forhandlingene at sikrede kreditor har en reell mulighet til å angripe verdsettelsen.

Viktige prinsipper for verdsettelse som må legges til grunn:

- a. Samlet regulering av verdsettelse i loven,
- b. Klarere prinsipper for verdsettelse enn et bredt skjønn,
- c. Solid innslag av uavhengig fagkyndighet,
- d. Bruksverdi /omsetningsverdi legges til grunn ved rekonstruksjon (klasseinndeling, vedtak av rekonstruksjonsplan og gjennomtvinging),
- e. Betyggende rettssikkerhet for sikrede kreditorer gjennom fullstendig ankemuligheter for verdsettelse.

I høringsnotatet vises det bare til at sikrede kreditorer kommer bedre ut ved en reforhandling enn ved konkurs, slik at regelen ikke vil påvirke tilgangen på kreditt. Finans Norge kan ikke se at det er foretatt en samlet vurdering av konsekvensene av usikkerhet rundt bruk av pant til finansiering, reduksjon av panteverdier, verdsettelse og utsettelse i lang tid med oppfyllelse.

Det kan muligens opprettholdes som et generelt synspunkt ved langsiktige kreditter til foretak, men vi mener reglene kan påvirke tilgang på pantesikret kreditt og vilkårene kreditten tilbys på (rente, varighet, avtalevilkår etc.). Dette er kommentert innledningsvis.

To øvrige aspekter som ikke er blitt trukket frem, er spørsmålet om mer kortsiktige kreditter som ytes til foretak med økonomiske utfordringer og eventuell finansiering til (delvis) oppfyllelse av rekonstruksjonsplanen. Dersom reglene er for usikre, lite forutberegnelige og vilkårlige vil konkurrisikoene for slike foretak vesentlig øke. Da vil rekonstruksjonsloven få den motsatte effekt av lovens formål.

4. Forholdet mellom kreditorgrupper og nåværende eiere

Finans Norges medlemmer vil ofte utgjøre hele eller deler av den sikrede fordringsmassen i en rekonstruksjonsforhandling. På vegne av våre medlemmer ser vi med bekymring på at sikrede kreditors beskyttelse og prioritet i en rekonstruksjon i høringsnotatet foreslås uthulet ytterligere til fordel for egenkapitalen. I tidligere hørings svar (se for eksempel av 02.05.23) har Finans Norge blant annet pekt på at i) det er et grunnleggende prinsipp at egenkapitalen skal tapes før fremmedkapital og ii) balansen mellom eier- og kreditorinteressen må være balansert.

Ved at det gjøres unntak for regelen om absolutt prioritet for eierne, samtidig som det åpnes for at sikrede kreditorer kan berøres av et rekonstruksjonsforslag, er forholdet mellom eier- og kreditorinteressen ubalansert.

I utgangpunktet trenger selskaper som oppfyller kravet til åpning av rekonstruksjon tilførsel av risikokapital i form av egenkapital. Egenkapitalens funksjon som en tapsbuffer, er vel fundert i aksjelovgivningingen som krever at selskaper skal være forsvarlig kapitalisert. Egenkapitalen er også investeringen som i all hovedsak vil nyte godt av en eventuell fremtidig avkastning dersom rekonstruksjonen er vellykket og selskapets videre drift sikres. I tilfeller hvor sikrede kreditorer for eksempel må akseptere at pantets pålydende blir nedskrevet etter verdsettelse og/eller gjeldsreduksjon, vil i realiteten fremtidig verdistigning overføres fra panthaver til eier. Departementet har i de ulike høringsrundene foreslått flere verktøy som tvinger sikrede kreditorer til å bidra, mens det ikke er foreslått tilsvarende for eksisterende eiere.

Den grunnleggende ambisjonen om å opprettholde drift i en underliggende levedyktig virksomhet er prisverdig, men må ikke fullstendig overskygge fundamentale prinsipper om risikoallokering og den tilknyttede balanse mellom egen- og fremmedkapitalens formål og avkastningskrav. De permanente reglene om rekonstruksjon vil også danne et nytt rettslig bakteppe i utenrettslige restruktureringer. Som påpekt i vår høringsuttalelse av 02.05.23 vil de fleste sakene løses utenfor rettsapparatet. I praksis skjer dette ofte gjennom forhandlinger mellom eierne og finanskreditorene hvor eierne typisk forplikter seg til å skyte inn ytterligere egenkapital mot at finanskreditorene også bidrar. Finans Norge vil fremheve viktigheten av at den rettslige reguleringen av restruktureringsprosesser sammenfaller med anerkjente prinsipper som legges til grunn i utenrettslige restruktureringer, og ikke minst når det innvilges ny kreditt.

Finans Norge stiller spørsmål ved om det er grunn til å differensiere mellom egenkapitalen. Når typisk små og mellomstore virksomheter restruktureres, vil de sikrede kreditorene ofte vurdere det som hensiktsmessig at de eksisterende eierne beholder sin eierposisjon. Det kan være fordi eierne er de som er best egnet til å drive virksomheten eller fordi det ikke finnes reelle alternativer. De samme hensynene gjør seg ikke gjeldende for børsnoterte selskaper og selskaper som eies av profesjonelle, og som hovedregel midlertidige eiere/sponsorer.

Det er globalt en økende fremvekst av den profesjonelle egenkapitalen i form av fond og andre investeringsfelleskap (heri omtalt som sponsorer). Slike sammenslutninger forvaltes i høyst kompetente miljøer som benytter seg av det ypperste rådgivningsbransjen tilbyr. Disse miljøene måles (og honoreres) basert på avkastning på investert kapital, og kan også ha regulatoriske begrensninger på å øke investeringen.

Det er en internasjonal trend hvor sponsorer i større grad enn tidligere utviser stor kreativitet for å beholde eierskap og potensiell oppside i virksomheter hvor egenkapitalen langt på vei er tapt, nettopp på bekostning av kreditorer (så vel sikrede som usikrede). Fremveksten av egne begreper som «liability management» og «creditor-on-creditor violence» kommer i kjølvannet av denne aktiviteten som er drevet frem av rådgivere ved internasjonale advokatkontorer og spesialiserte investeringsbanker. At tjenesteyting i dette segmentet er i ferd med å etablere seg som et eget produkt som da særlig retter seg mot slike profesjonelle eiermiljøer eller sponsorer, tilsier at det nå bør utvises forsiktighet med å tildele den *profesjonelle* egenkapitalen ytterligere virkemidler for å sikre seg vedvarende opsjonalitet på potensiell verdigjeninnhenting uten selv å ta nevneverdig økt risiko.

For sykliske næringer med høy volatilitet, som er tungt til stede på Oslo børs og i norsk næringsliv generelt, vil sikrede kreditorer potensielt treffes særlig hardt. Finans Norge ønsker, som også nevnt innledningsvis, dialog med departementet om hvordan reglene utarbeides, samt hvordan de ulike interessene kan balanseres på en tilfredsstillende måte.

Hvordan eier- og kreditorinteressen bør balanseres i den permanente loven er avhengig av hvordan reglene utformes. I vårt høringsnotat av 02.05.23 pekte Finans Norge på at et verktøy kan være at kreditorer får anledning til å fremme alternative forslag. Et annet virkemiddel kan være at kreditorer får fortrinnsrett til å tegne seg i nye emisjoner. I ethvert tilfelle mener vi at det er viktig at lovgiver adresserer problemstillingen, enten i selve lovteksten eller i forarbeidene, hvor det klart fremgår at egenkapitalen tapes først. Dersom rekonstruksjonsforslaget innebærer at kreditorer skal ta et tap mens eksisterende egenkapital skal videreføres, bør det stilles krav om at dette skal adresseres og begrunnes i forslaget.

5. Tidsramme på maksimalt tre år

Finans Norge mener adgangen til å gjøre endringer i betingelser og vilkår for sikrede kreditor må tidsbegrenses og ikke gjelder for mer enn tre år. Det vil si at tiltakene i en rekonstruksjonsplan bare skal være gjeldende overfor sikrede kreditor for inntil tre år fra vedtakelse av rekonstruksjonsplanen. En slik regulering vil gi en viss forutberegnelighet for sikrede kreditor. Det vil være kostbart for sikrede kreditor å nedskrive og være i en rekonstruksjonsforhandling over flere år, og innebære en vesentlig kapitalbinding.

6. Begrensning i skyldners bruk av innbetaling fra aktiva uten samtykke

For å ivareta sikrede kreditors interesser og sikkerhetens verdi, mener Finans Norge at det tas inn en begrensning om at skyldner ikke kan bruke avkastning og vederlag fra aktiva under sikrede kreditor uten skriftlig forhåndssamtykke fra kreditor. En formell prosess med forhåndssamtykke, gir forutsigbarhet og bidrar til å unngå potensielt misbruk av midler fra aktiva under sikrede kreditor.

7. Fordringer med sikkerhet i motregning må ikke avskjæres

Departementet har bedt om tilbakemelding på om motregningsrett bør avskjæres ved åpning av rekonstruksjonsforhandling, og om fordringer sikret med motregningsrett bør kunne omfattes av rekonstruksjon.

Finans Norge mener at fordringer med sikkerhet i motregning ikke må avskjæres ved åpning av rekonstruksjonsforhandling. Forslaget innebærer et sterkt inngrep i alminnelig avtalefrihet, og motregningsretten er i behold under konkurs. Det vil sterkt begrense mulighetene og tilgang på kapital i en utsatt fase.

8. Sikrede fordringer må deles opp i flere klasser

Departementet har bedt om innspill til om det bør åpnes for ytterligere klasseinndeling for sikrede kreditor. I forslaget er det lagt opp til at sikrede kreditorer behandles som én klasse under rekonstruksjonen.

Finans Norge mener at sikrede fordringer må deles opp i flere klasser basert på de generiske egenskapene og markedsforhold for de enkelte panteobjektene. For sikrede kreditorer har tilstrekkelig sammenlignbart grunnlag til å stemme i samme klasse, er ikke treffende. Kreditorer kan ha sikkerhet i ulike objekter som vil ha ulike verditap i en konkurssituasjon.

9. Reglene om klasseinndeling bør være valgfritt for små og mellomstore virksomheter

Departementet foreslår at klasseinndelingen gjøres obligatorisk i alle rekonstruksjoner. Hensynet er å gjøre loven mer oversiktlig og pedagogisk da det ikke blir nødvendig med ulike regelsett som regulerer rekonstruksjon med og uten klasseinndeling.

Finans Norge mener at klasseinndelingen bør være valgfritt for små og mellomstore virksomheter. Reglene egner seg best for større virksomheter som gjennomgår en rekonstruksjon. Enklere regler for små virksomheter er i tråd med lovens overordnede formål om å gi større fleksibilitet i rekonstruksjonsforhandlingen, og samtidig bidra til å redusere kostnader og øke sjansene for en vellykket rekonstruksjon.

10. Flertallskravet for vedtakelse må settes til tre fjerdedeler

Finans Norge mener at flertallskravet for vedtakelse av rekonstruksjonsplan i § f andre ledd settes til tre fjerdedeler av det samlede beløp blant kreditorene som har deltatt i avstemning i den aktuelle klassen. Det er urimelig for en sikrede kreditor som har mistet tilliten til virksomheten tvinger til å delta på en løsning som forutsetter et videre engasjement fra sikrede kreditor etter rekonstruksjonen.

11. Loven må spesifisere hva som menes med «full dekning»

Departementet har bedt om høringsinstansens syn på behovet for å spesifisere i lovteksten hva som utgjør «full dekning». Finans Norge mener at det vil være en klar fordel dersom lovteksten spesifiserer hva som ligger i vilkåret. Spørsmålet vil også ha en side mot kapitaldekningsregelverket.

En rekonstruksjon vil ofte medføre at långivere som er underlagt kapitaldekningsregelverket, er forpliktet til å klassifisere engasjementet som misligholdt. Det innebærer at långiveren er forpliktet til å sette av mer kapital som igjen medfører at kapitalkostnaden for långiveren øker betydelig. Dersom rekonstruksjonsforslaget pålegger långiveren å gi lettelsener, for eksempel avdragsutsettelsener, vil engasjementet iht. kapitaldekningsregelverket anses misligholdt frem til lettelsene utløper med tillegg

av et år. For långiveren vil det i praksis bety at man blir påført kostnader/tap utover det selve reduksjonen av rentesatsen utgjør. Det må hensyntas i den permanente loven.

12. Unntak for fortrinnsretten for skatte- og avgiftskrav

Finans Norge savner at det drøftes hvorfor skatte- og avgiftskrav ikke skal inngå i rekonstruksjonen, og mener at fortrinnsretten for skatte- og avgiftskrav etter dekningsloven § 9-4 første ledd nr. 1, 3 og 5 ikke bør gjelde ved rekonstruksjon. Det midlertidige unntaket fra prioritetsreglene under rekonstruksjon, har vært sentralt for å komme i mål med forhandlingene og et avgjørende middel for å få til vellykkede rekonstruksjoner. For å bidra til flere vellykkede rekonstruksjoner, mener Finans Norge at det er helt nødvendig at fortrinnsretten for skatte- og avgiftskrav unntas i loven.

13. Forholdet til tredjemannspant og kausjoner

Når sikrede kreditor inngår i rekonstruksjonen, vil det kunne medføre at långivers krav under eventuelle garantier stilt av tredjemenn øker. Hvis for eksempel løpetiden på eksisterende lån må justeres etter rekonstruksjonene, vil det medføre at kausjonister og tredjeparter som har avgitt sikkerhet, får en mer utsatt posisjon. I høringsbrevet er det ikke omtalt hvordan bestemmelsene påvirker tredjemannspant og kausjoner, og om det er behov for endringer i finansavtaleloven. Dette bør vurderes nærmere.

Med vennlig hilsen
Finans Norge

Nils Henrik Heen
Juridisk direktør

Martha Drønen Madsen
advokat